

Nadporučík děl. Oldřich N o v ý :

Panoramatický náčrt jako střelecká pomůcka.

Obyčejně panoramatického náčrtu užíváme k udávání cílů na pozorovatelně. Věnujeme-li mu více péče, může nám skvěle nahradit střelecký plán, náčrt vztažných bodů, tabulku poměrů atd. a pomůže nám značně zrychlit střelbu, což bude zvláště výhodné při střelbách přepady na živé cíle.

Sám jsem se o to pokusil při ostré střelbě z děl roku 1937. Kontroloval jsem telefonicky své povely (byl jsem na pozorovatelně diváků, umístěné jednostranně) se střílejícím (střílející byl osně). Nejenže jsem byl časově lepší, ale mnohdy jsem měl i lepší výsledky při určení prvků na ten neb onen cíl.

Výhody tohoto náčrtku.

Jakmile je udán cíl v terénu, mohu vyčíst z náčrtku ihned všechny jeho prvky střelby. Podle náčrtku mohu střílet přemístěním středního nárazu, snadno přizpůsobit palebný vějíř cíli, přezkoušet rovnoběžnost při jednostranném pozorování, získat poměry při jednostranném pozorování, určovat cíle. Snad to nebude vždy tak výhodné, ale tam, kde můžeme náčrtku použít, usnadní nám to a urychlí jak přípravu, tak střelbu samu. Jest jedno, zda je to střelba za pozorování osného či jednostranného; práce s ním je úplně stejná, nehledě k tomu, že komu schází představivost, tímto rozdělením terénu čarami hodně získá.

Použití.

1. Veliteli baterie udán cíl C (kulomet).

Přeneseme si jej z terénu přímo do náčrtku a již čte tyto prvky (viz obr. 1, mezi stranou 3350 a 3400 kulomet C):

Strana 160 více (nebo přímo strana 3360), libela 208, časuj 097 hm, dálka 84.

2. Podle náčrtu můžeme opravit střelbu:

Byla-li nějaká střelba chybná, můžeme přemístěním středního nárazu další rány přenést do cíle nebo do jeho blízkosti. Provádíme-li pak zastřílení rámováním, můžeme změnit své rozhodnutí tak, že zvětšíme nebo zmenšíme skoky, než pro jaké jsme se rozhodli, protože z náčrtku vidíme, že rány jsou příliš krátké nebo že příští rány by mohly být za svahem.

3. Přizpůsobení palebného vějíře cíli:

Dostane-li velitel baterie cíl v terénu, to znamená jeho průčelí a jeho hloubku, vidí ihned, čemu se rovná tato šířka pro baterii, na př. 50 dc. Tuto šířku dělí čtyřmi, dostane 12 dc, a dává ihned tento povel: strana 3350! topografická dálka 80! soustředit! (v tom případě, že dělovodi mají tabulky posičních oprav pro soustředění palebného vějíře). Potom dá povel: strana 3360, po 12 více, libela 208, atd.

4. Přezkoušení rovnoběžnosti palebného vějíře:

Vystřelíme řadu na povel velitele baterie a nárazy si pečlivě vynešeme do náčrtu. Výhodné bude vždy, když si tuto střelbu přeneseme do přehledného terénu (viz náčrtek mezi stranou 3050 a 3100). V našem příkladě bychom si mohli lépe přezkoušet mezi stranou 3300 a 3350 — pozorování osné, ale předpokládáme, že v tomto prostoru přezkoušení nemůžeme provést. Nárazy si označíme 1, 2, 3, 4 a vedeme rovnoběžky těmito nárazy (nebo úběžky) se stranou 3100 a 3050 a nyní musíme pozorovat, že tyto čtyři rovnoběžky jsou od sebe stejně vzdáleny. Není-li tomu tak, přivedeme děla individuálními opravami do náležitého směru.

5. Jednostranné pozorování:

Podle náčrtku můžeme získat poměry pro všechny body v náčrtku ležící. Provedeme to v našem případě pro hlavní bod (terč, viz obrázek). Někdy těchto poměrů vůbec nebudeme potřebovat, protože podle náčrtku můžeme střílet na některé cíle dobře přemístěním středního nárazu.

Hlavním bodem si vedeme svislici (čerchovaně). Střední bod nárazu prvních dvou ran dopadl do bodu 1. Nyní bych mohl provést příští skok do blízkosti hlavního bodu přemístěním středního bodu nárazu, a to po-

velem: oprava 20 méně, libela 11 více, dálka 1300 dále. Záleží-li mi však na zastřílení a chci-li provádět zastřílení po pozorovací přímce, to znamená, že chci dostat rány do bodu 2 na pozorovací přímku, dám povel: libela 5 více — dálka 600 dále.

Je na bíle dni, že bych zde mohl právě s pomocí zakreslených výstřelných udělat jakýsi kompromis a dostat rány na pozorovací přímku, ale již blíže k hlavnímu bodu, to znamená do bodu 3. Padnou-li však příští rány do bodu 2, chci dostat rány skutečně dlouhé na pozorovací přímce, ale zase ne takové, abych dostal rány za hřbetem v pozadí hlavního bodu. Dám proto tento povel: oprava 32 méně — libela 6 více — dálka 800 dále. Dostanu tedy rány do bodu 4 (theoreticky) nebo do blízkosti pozorovací přímky. Mohu-li z těchto ran posoudit, zda jsou rány na pozorovací přímce vzhledem k hlavnímu bodu dlouhé nebo krátké, přejdu k půlení. Pro hlavní bod získávám tedy tyto poměry:

dálkový poměr: vzdálenost ran 1 a 2 dělena počtem dc, pod kterými je tato vzdálenost viděna z pozorovatelný;

kdybych se z nárazu 1 dostal na pozorovací přímku stranou, získal bych podobným způsobem stranový poměr;

geometrický skok: pro 32 dc strany, 800 m změna dálky, pro 16 dc strany, 400 m dálky, atd.

P o z n á m k a :

Pro určitý cíl v určitém okruhu kolem něho bude platit pro dálkový, stranový poměr a geometrický skok i více méně pravidelná změna na libele, v našem případě pro 32 dc geometrického skoku libela 6 více nebo méně, pro 16 dc pak ± 3 dc na libele.

Takto mohu získat poměry snadno a rychle v kterémkoli místě svého pásma.

Při střelbách uvidíte, že se vaše střelba zrychlí, že budete klidnější a rozhodnější. Sám, kdykoliv jen budu moci a budu mít k tomu příležitost, budu vždy tohoto způsobu jako pomůcky používat.

Kapitán děl. Rudolf H o p j a n :

Spojovací síť oddílu přímé podpory.

Jednou z hlavních podmínek úspěchu činnosti dělostřeleckého oddílu v boji je rychlé a danému úkolu vyhovující zřízení jeho spojovací sítě. Bez styku a spojení je ochromena celá činnost oddílu, spojení je jeho životní podmínkou. Opožděné a nesprávné zřízení sítě znemožní oddílu včas zahájit palby a se zdarem provést bojový manévř. Spojovací síť musí plnit daný úkol v mezích organizačního vybavení našich spojovacích jednotek jednoduchým, pružným systémem, manipulačně lehce ovladatelným, v daném prostoru a čase co nejvýhodnějším. Jen jednoduchá síť může být účelná, protože může být řádně zřízena, zajištěna, včas opravena, doplněna, přizpůsobena změně situace a zrušena.

Užití nových bojových prostředků musí mít vliv na užití pojitek dosavadních i nových. Hlavně útočná vozba, její drtivá síla, možnost pohybu v terénu, překonávání překážek, značný okruh působ-